

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 255.693 van 3 februari 2023
in de zaak A. 238.299/VII-41.893**

In zake: XXXX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Oliver Vandenhoudt en Kilian Stulens
kantoor houdend te 3583 Beringen-Paal
Paalsesteenweg 131
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Jean-François De Bock en Joy Moens
kantoor houdend te 1180 Brussel
Bosveldweg 70
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 30 januari 2023, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing tot bestemming van het afdelingshoofd van de afdeling Dierenwelzijn van het departement Omgeving van 17 januari 2023 betreffende 19 duiven en 51 honden.

Verzoeker vraagt *in fine* van zijn verzoekschrift “[m]instens voorlopige maatregelen te bevelen zodat kan worden vermeden dat de drie honden worden (1) geadopteerd of (2) geëuthanaseerd”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 februari 2023, om 10.30 uur.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Kilian Stulens, die verschijnt voor verzoeker en advocaat Joy Moens, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Anja Somers heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973 (hierna: RvS-wet).

III. Feiten

3. Op 23 december 2022 heeft de lokale politie 19 duiven en 51 honden van verzoeker administratief in beslag genomen in toepassing van artikel 42 van de wet van 14 augustus 1986 ‘betreffende de bescherming en het welzijn der dieren’ (hierna: dierenwelzijnswet).

De dieren werden in afwachting van de bestemmingsbeslissing ondergebracht in erkende asielen.

4. Tijdens het verhoor op 10 januari 2023 door de lokale politie, verklaart verzoeker dat hij 3 honden - “de York die onder de kast in de living zat”,

“de hond genaamd Rino” en “de hond die in de ren naast de pups zat” - terug wil en dat hij van de overige in beslag genomen dieren afstand doet.

De identificatie van deze honden geschiedt met assistentie van de verbalisanten aan de hand van foto's van de honden. Hieruit is gebleken dat het om de hond Rino en, de door het asiel genoemde, honden Goliath en Floris gaat.

5. Met de bestreden beslissing worden de in beslag genomen dieren bij toepassing van artikel 42 van de dierenwelzijnswet “in volle eigendom gegeven aan de erkende asielen waar ze momenteel verblijven” op grond van volgende overwegingen:

“De vaststellingen gedaan op 23/12/22, geacteerd in PV TG.63.LB.026396/2022:

- De honden in de woning zitten in benches. In de benches ligt sterk vervuild krantenpapier. Er liggen veel uitwerpselen.
- In stallen achter de woning zitten in vuile rennen 28 honden. De rennen hebben stro als bodembedekking maar de bodem is bedekt met uitwerpselen. Er is een enorme geurhinder.
- In verschillende rennen is geen drinkwater aanwezig. Waar wel een drinkbak staat is het water erg vervuild.
- De honden in de stal zitten in het donker en krijgen enkel daglicht door de kleine ramen.
- De duiven zitten in een ren waarvan de bodem bezaaid is met een dikke laag mest. Er is geen voedsel aanwezig en het aanwezige drinkwater is erg vervuild.
- Achter op het terrein staan verwaarloosde rennen.
- Betrokkenen weigeren toegang, trachten tijdens de controle honden te verstoppen en verdwijnen uiteindelijk met enkele honden.
- Een aantal honden blijkt eigendom te zijn van [XXXX].

Hieruit blijkt dat de dieren niet werden gehouden volgens hun fysiologische en ethologische behoeften, waardoor hun welzijn ernstig werd geschaad.

De verslagen van de dierenartsen van het asiel:

York geen chip

- Oren ontstoken
- Lange nagels
- Losse patella rechts
- Vulva gezwollen, dikkere uiers; loops geweest?
- Geen dracht te voelen; beeldvorming nodig voor zekerheid
- Angstig

Teckel geen chip

- Enorm bang, krimpt in elkaar bij aanraking; menselijk contact heel moeilijk, kruipt weg in een hoekje
- Oren ontstoken
- Bolletje op de navel, geen breuk
- Geen dracht te voelen; beeldvorming nodig voor zekerheid
- York geen chip
- Oren ontstoken
- Tandsteen
- York geen chip
- Bang, menselijk contact is moeilijk; blijft verstijven bij het oppakken
- Langere nagels
- Onverzorgde vacht, klitten
- Pup geen chip
- Nestgenoten PDAB, verdere controle hart nodig
- York geen chip
- Langere nagels
- Losse patella rechts
- Geen dracht te voelen; beeldvorming nodig voor zekerheid
- geen chip
- Langere nagels
- Losse patella rechts
- Oren ontstoken
- Bijkomend onderzoek: speling op de heupen, maar zo laten. Geen operatie aan te raden. Knie ook wat speling op. Maar zo te laten.
- Teckel geen chip
- Oren ontstoken
- Navelbreuk: advies opereren
- Langere nagels
- Mank links achter
- York geen chip
- Oren ontstoken
- Vacht vuil en vervilt tot op de huid: kan ledematen moeilijk strekken door klitten in de oksel
- York gechipt
- Oren licht ontstoken
- Langere nagels
- Onverzorgd, klitten, vuil, vervilt
- Tandsteen, onderbeet
- door slechte toestand ouder geschat dan chip aangeeft
- Teckel niet gechipt
- moeder van drie pups
- angstig, blaft bij te vlugge bewegingen
- ontstoken oren
- lange nagels
- vuil
- tandsteen
- York geen chip
- lange nagels

- onverzorgde vacht, beetje klitten
- tandsteen
- Geen dracht te voelen: beeldvorming nodig voor zekerheid

Mops geen chip

- Oren ontstoken
- Onderbeet
- Te dik

Teckel geen chip

- Vermoedelijk moeder van 5 pups (waarvan pups met aangeboren hartafwijking) die buiten gevonden zijn

- Ontstoken, vuile oren
- Tandsteen

York geen chip

- Onverzorgde vacht

Pup geen chip

Mops gechipt

- Oren ontstoken
- Opgezette baarmoeder, vulva opgezet - dd dracht, ontsteking: echo aangeraden
- Links voor ingegroeide duimnagel

- Beetje tandsteen

York geen chip

- Heel erg angstig
- Langere nagels
- Onverzorgde vacht, klitten
- Tandsteen

Pup geen chip

- Vreemde gang achterhand: verder te observeren

CV York geen chip

- Lange nagels
- Patella los beiderzijds
- Tandsteen
- Magerder

- Bijkomend onderzoek: linker patella zeker te opereren om verdere problemen te voorkomen

York geen chip

- Klitten, onverzorgde vacht
- Tandsteen
- Mager

York chip maar niet geregistreerd

- Beide oren ontstoken
- Ziet slecht?
- Uiergezwellen. Best sterilisatie
- Heel lange nagels
- Zwaaiende stapbeweging voorpoten: verder te observeren
- Veel tandsteen en tanden kwijt. Tand worden best gereinigd.

Teckel, chip

- Ontstoken oren

- Langere nagels
- Teckel, geen chip
- Beide oren ontstoken
- Langere nagels
- Geen dracht te voelen; beeldvorming nodig voor zekerheid
- geen chip
- Beide oren ontstoken
- Slijt op hart
- Onverzorgde vacht
- Langere nagels
- Loopt met bolle rug, ellebogen draaien naar buiten: verder te observeren
- Geen tanden meer, tong steekt uit
- Goedaardige knobbel re voorpoot
- Teckel pup geen chip
- Vreemde gang achterhand: verder te observeren
- Teckel, pup geen chip
- Vreemde gang achterhand; verder te observeren
- Teckel, geen chip
- Oren ontstoken
- Ziet slecht, staar - doorverwijzing naar oftalmoloog
- Beginnende hartinsufficiëntie, advies hartmedicatie
- Arthrose
- Langere nagels
- Kale plekken op de rug
- Veel tandsteen, geen snijtanden
- Teckel pup, geen chip
- Vreemde gang achterhand; verder te observeren
- Teckel pup, geen chip
- Mops, gechipt
- Oren ontstoken
- Liesbreuk, advies operatie
- Langere nagels
- Stijf rechts achter: doorverwijzing orthopedie
- Tandsteen
- Bijkomend onderzoek: verbrijzeling in femurkop. Vermoedelijk trauma, aangeboren lijkt het niet.
- Gezien de vergroeiingen oud letsel. Gezien oud letsel, leeftijd van de hond en hoe ze loopt, zo laten. Operatie mogelijks meer slecht dan goed.
- Supplementen ter ondersteuning gewrichten.

Pup teckel, geen chip

- Kleinste van het nest, eet langzaam
- Tammer dan de rest, mager
- Doorverwijzing cardioloog
- Pup teckel, geen chip
- Abnormale hartslag, doorverwijzing cardioloog: PDA Botalli
- Pup, geen chip
- Cardioloog: PDA Botalli
- York, geen chip

- Oren ontstoken
- Langere nagels
- Onverzorgde vacht, klitten
- Beetje tandsteen
- Loops geweest of moet loops worden?
- Teckel pup, geen chip
- Teckel pup, geen chip
- Teckel, geen chip
- Vermoedelijk moeder van 2 pups
- Langere nagels
- Kalende plekken
- Tandsteen
- Rug zakt door
- Pup teckel, geen chip
- Abnormale hartslag, doorverwijzing cardioloog: PDA Botalli
- Teckel pup geen chip
- Teckel gechipt
- Oren ontstoken
- Langere nagels
- Onverzorgde vacht
- Beetje tandsteen
- Teckel gechipt
- Oren ontstoken
- Lange nagels
- Mager
- Veel honger
- Draait veel rondjes in hok; hyper
- Teckel gechipt
- Oren ontstoken
- Dikkere buik
- Geen dracht te voelen; beeldvorming nodig voor zekerheid
- York geen chip
- Beide oren ontstoken
- Lange vacht, onverzorgd
- Mops geen chip
- Oren ontstoken
- Langere nagels
- Neus droog
- Platvoeten achteraan
- Huidplooï irritatie neus
- Vuile vacht
- 2 testes, 1 klein en hard, 1 groot - advies castratie
- Minder bespiering achterhand: zet kleinere stapjes; doorverwijzing orthopedie indien nodig
- Bijkomend onderzoek: slechte heupen - zeker erfelijk - gezien de leeftijd operatief niets aan doen, supplementen ter ondersteuning
- Mops gechipt
- Moeite met ademhaling

- Oren ontstoken
- Langere nagels
- O-benen
- Veel tanden kwijt en tandsteen

Vier honden konden door enorme angst en paniek niet meteen door de dierenarts onderzocht worden:

- moeder van 4 pups
- Teckel teef. Kon pas op 16/1/22 onderzocht worden: links losse patella, tandsteen
- Teckel reu gechipt
- Teckel teef gechipt

Op 29/12/22 werden twee teckel pups verder onderzocht wegens hartruis en algemene klachten:

‘Klinisch onderzoek:

Beide pups hebben een duidelijk continu bijgeruis Li craniaal, maar ook rechts te horen. Pup 1 heeft een duidelijk fremitus (graad 6/6), pup 2 net iets minder duidelijke fremitus (graad 5/6). Geen dyspnee of tachypnee, beide pups zijn actief en nieuwsgierig.

Echocardio Pup 1: erge volume-overbelasting van het LV (LVIDd-N = 2.3) met matige uitzetting LA en kleine insufficiëntie op de mitralisklep. Er is een continue flow aanwezig in de a. pulmonalis (PDA) met Vmax = 4.5m/s.

Echocardio Pup 2: ook hier duidelijke volume-overbelasting aanwezig (LVIDd-N = 2), geen duidelijke insufficiëntie op de mitralisklep, LA matig uitgezet. Eveneens continue flow aanwezig in de a. pulmonalis met Vmax = 4.5m/s, flow is iets minder intens dan bij Pup 1.

Diagnose: Beide pups hebben een duidelijke Persisterende Ductus Arteriosus van Botalli.

Therapie: operatief

- Opties besproken: ofwel PDA ligeren op klassieke manier, ofwel denken aan sluiten mbv. Amplatzer op de faculteit.
- Overleg met chirurg: best niet te lang wachten en toch nu al proberen om te opereren gezien afwijkingen op het hart.

Er zijn risico's verbonden aan de ingreep aangezien beide pups klein zijn en er reeds volume-overbelasting aanwezig is.

Echter zonder ingreep zal de levensduur enorm kort zijn.

Indien de pups de komende dagen tekenen zouden vertonen van dyspnee of tachypnee, mag hartmedicatie reeds opgestart worden: pimobendan aan 0.25mg/kg BID en furosemide aan +/- 2mg/kg BID.

Op 30/12/22 werd ook een derde pup gediagnosticeerd met Persisterende Ductus Arteriosus van Botalli.

De drie pups werden chirurgisch behandeld en stellen het goed'.

Hieruit blijkt

- dat de honden niet de nodige algemene verzorging kregen,
- dat de honden niet de nodige medische verzorging kregen,
- dat de honden lijden aan tal van aandoeningen die langdurige opvolging en behandeling vereisen,
- dat de meeste honden niet in orde zijn met de wettelijke verplichtingen van identificatie en registratie,

- dat er geen of onvoldoende tijd en aandacht is gespendeerd aan het socialiseren van de honden.

Het verhoor van [verzoeker] door de lokale politie op 10/1/23 waarbij hij het volgende verklaart:

- Hij weigerde de toegang omdat hij te veel honden had zitten.
 - Er waren honden bij die hij had overgenomen van zijn overleden zus, en de honden van een vage kennis sinds die naar het ziekenhuis moest. Sporadisch gebeurde het dat mensen die hij niet kent honden bij hem achterlieten. Hij liet deze honden niet op zijn naam registreren.
 - Als een hond ziek was ging hij ermee naar de dierenarts.
 - Er zijn een aantal honden bij van zijn nicht [XXXX].
 - De hondenhokken waren ver versleten. Is heeft ondertussen al een deel afgebroken. De duivenren werd ook afgebroken.
 - Als het niet geregend had maakte hij de rennen en benchen om de twee à drie dagen schoon. Als het wel geregend had iedere dag, omdat het stro en de bodem dan nat waren.
 - Hij gaf korrelvoeding.
 - Hij staat alleen in voor de zorg van de dieren.
 - De algemene toestand van de dieren was goed. De honden die versleten waren daar kon hij niets meer aan doen. Hij ontwormde om de maand en gaf geregeld pipetjes tegen vlooiën en teken.
 - Hij ging regelmatig wandelen met de honden.
 - De duiven kregen eten en drinken, verder deed hij er niets mee. De duivenren werd om de week of om de twee weken schoongemaakt. Met het regenweer was alles ondergelopen.
 - Hij liet de honden niet bewust dekken, maar soms gebeurde er een ongelukje. Hij verkocht geen honden, maar soms kwamen mensen gratis een hond halen. Soms kreeg hij materiële zaken in de plaats.
 - Hij weet niet wat er met de vermiste honden gebeurd is. Hij heeft ze niet meer gezien.
 - Hij heeft honden verplaatst tijdens de controle omdat hij die wilde houden.
 - Hij had gezien dat de honden oorschurft hadden omdat ze in stro zaten. Ze werden hiertegen behandeld. Er waren honden waarvan de wandelgang niet goed was, dat is erfelijk en daar is niets aan te doen. De oudere honden kunnen hartproblemen hebben maar dat is normaal gezien de ouderdom. Hij wist niet dat de puppy's ook hartproblemen hadden.
 - Hij knipt de nagels soms bij maar het was te veel om bij te houden.
 - Het was hem niet opgevallen dat een hond mogelijk blind was.
 - Lies- en navelbreuken zijn hem nooit opgevallen.
 - Hij weet dat honden normaal gechipt moeten worden.
 - Hij probeerde te vermijden dat ze zouden kweken. Soms had hij geen nestjes, soms 3 op een jaar.
- Hij wist niet dat een particulier maar 2 nestjes per jaar mag kweken.
- Als de honden zouden manken zou hij wel naar de dierenarts zijn gegaan.
 - Hij kan het financieel aan om voor de dieren te zorgen.
 - Hij wil 3 honden terug en wil van de overige dieren afstand doen. Hij beseft dat hij teveel honden had.

- Hij gaat een afspanning maken om de honden overdag buiten te kunnen zetten. Tijdens de nacht gaat hij ze binnen zetten. Hij gaat ervoor zorgen dat ze niet meer kunnen kweken.
- Hij heeft de oude rennen ondertussen al afgebroken en is bezig met de laatste afbraakwerken.
- Hij wil de kosten liever niet vergoeden.

Hieruit blijkt

- dat betrokkene geen inzicht heeft in de gezondheidstoestand van zijn honden,
- dat betrokkene onvoldoende heeft ondernomen om de gezondheid en het welzijn van zijn honden te vrijwaren,
- dat betrokkene beseft dat hij te veel honden had, maar niets heeft ondernomen om het aantal dieren te verminderen of een verdere toename te vermijden bv. dieren afstaan aan een asiel, dieren laten castreren/steriliseren,
- dat betrokkene geen financiële verantwoordelijkheid wil dragen voor de achterstallige verzorging van zijn honden,
- dat betrokkene van mening lijkt dat aan erfelijke afwijkingen en ouderdomskwalen niets dient te gebeuren,
- dat betrokkene afstand doet van alle dieren behalve drie honden die hij terug wil. Hij geeft echter niet aan hoe hij de gezondheid van deze honden zal vrijwaren in de toekomst.

Het verhoor van [XXXX] door de lokale politie op 10/1/23 waarbij zij het volgende verklaart:

- Ze was ervan op de hoogte dat haar nonkel zoveel dieren had. Er waren honden bij van haarzelf en van haar overleden moeder. Er waren ook mensen die honden achterlieten. Hij heeft de honden altijd met de beste bedoelingen opgevangen. Het is hem een beetje boven het hoofd gegroeid. Ze kon hem dit niet verbieden.
- Haar nonkel deed alles zelf. Als hij naar de dierenarts moest gaan dan reed zij wel.
- Haar nonkel was dag en nacht bezig om alles zuiver te maken.
- Er is haar nooit iets opgevallen aan de gezondheid van de dieren. Als er iets scheelde met de dieren ging haar nonkel naar de dierenarts. Als ze iets had opgemerkt was ze ermee naar de dierenarts gegaan.
- Ze kweekt geen dieren of handelt niet in dieren.
- Ze heeft op haar appartement 2 honden zitten. Bij een vriendin zitten er ook nog 2. De rest van haar honden zit bij haar nonkel. Er staat er in totaal 10 op haar naam maar ze was niet van plan om die allemaal naar haar appartement te doen.
- Ze denkt dat haar nonkel in paniek enkele honden ging verstoppen.
- Ze weet niet waar de vermiste honden zijn.
- Ze doet afstand van de dieren die op haar naam staan.
- Ze is bereid om de kosten voor opvang en verzorging van alle honden te betalen.
- Ze zal binnen de twee weken met de honden die ze nog heeft naar de dierenarts gaan.

Hieruit blijkt

- dat betrokkene geen inzicht heeft in de gezondheidstoestand van zijn honden,
- dat betrokkene onvoldoende heeft ondernomen om de gezondheid en het welzijn van de honden te vrijwaren,
- dat betrokkene afstand doet van de honden die op haar naam geregistreerd staan.

De feiten zijn zeer ernstig en betrokkenen lijken zich hiervan weinig bewust te zijn;

Uit bovenstaande blijken onvoldoende garanties dat het welzijn van de dieren gewaarborgd kan worden, waardoor een teruggave, zelfs van een klein aantal dieren, onverantwoord zou zijn;

De kosten voor opvang en verzorging blijven oplopen;

De dieren hebben geen reële verkoopwaarde, minstens geen waarde die in verhouding staat tot de kosten van transport, opvang, huisvesting en verzorging overeenkomstig hun ethologische en fysiologische behoeften”.

IV. Grondvoorwaarden voor een schorsing

6. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de RvS-wet kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

V. Onderzoek van de ernst van de middelen

A. Tweede middel

7. Verzoeker doet ter terechtzitting afstand van het tweede middel.

8. De Raad van State doet bijgevolg geen uitspraak over dit middel.

B. Eerste middel

Standpunt van de partijen

9. Verzoeker voert de schending aan van het redelijkheids-, evenredigheids- en proportionaliteitsbeginsel, en van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’.

Volgens verzoeker werd niet onderzocht of niet zorgvuldig onderzocht of de drie honden waarvan geen vrijwillige afstand werd gedaan, een teckel reu, een york reu en een bieberhond reu, konden worden teruggegeven en is de sanctie disproportioneel in het licht van het verzekeren van het welzijn van de dieren. Verzoeker zet uiteen dat hij door afstand te doen van de andere in beslag genomen dieren, hij “wel degelijk [heeft] ingezien dat hij voor zoveel dieren onmogelijk kon zorgen” maar dat wil “niet zeggen dat hij voor geen enkele hond meer kon zorgen”. De 3 honden “werden wel degelijk goed verzorgd en zij werden gehouden volgens hun fysiologische en ethologische behoeften”. De verwerende partij heeft onterecht geen onderscheid gemaakt tussen “de honden die bijvoorbeeld binnen leven, vrij konden gaan en staan en de honden die in de stallen achter de woning zaten. [...] De drie honden die [verzoeker] terug wenst [...] mankeren niets en bevonden zich wel degelijk in goede omstandigheden”. Er werd niet concreet getoetst of verzoeker “voor geen enkele hond [...] kan zorgen” en de verwerende partij neemt zijn “verhoor [...] zelfs niet in overweging [...] in haar beoordeling” terwijl hij heeft aangegeven “hoe hij het in de toekomst gaat aanpakken en heeft zelfs, op zeer korte termijn, ervoor gezorgd dat de stallen in de tuin alsook de hondenrennen werden afgebroken” en “heeft hij vrijwillig afstand gedaan van het grootste deel van de honden”. Verzoeker betwist dat hij “onvoldoende garanties geeft om het welzijn van de drie honden [...]. Die vraag werd hem nooit letterlijk gesteld. Uit niets blijkt trouwens dat die drie honden niet in goede conditie verkeerden. Die honden zijn ook gechipt en [verzoeker] ging ermee naar de dierenarts van zodra de honden zich abnormaal gedroegen [...]. Dat [verzoeker] die o.a. een goed pensioen heeft alsook een aantal eigendommen, niet zou kunnen voorzien in de fysiologische en ethologische behoeften van drie honden blijkt nergens uit”. De overheid heeft “op geen enkel moment de

overweging gemaakt of er misschien voorwaarden kunnen worden opgelegd aan [verzoeker] zodat hij de drie honden wel terug kan krijgen. Er kon perfect als voorwaarde worden opgelegd dat hij de drie honden maandelijks diende te laten controleren door een dierenarts en toestemming geeft aan de politie om op ieder moment een controle te laten uitvoeren”.

10. De verwerende partij antwoordt dat uit de dierenartsenverslagen blijkt dat de drie honden “niet goed verzorgd werden”, dat in het proces-verbaal “bovendien de schrijnende levensomstandigheden van de honden uitvoerig [worden] beschreven (vuile omgeving, geen of geen proper drinkwater, honden in donkere stal gehouden,...). De dieren werden dus niet volgens hun fysiologische en ethologische behoeften gehouden”. Uit het verhoor van verzoeker blijkt dat hem wel “de vraag gesteld werd welke garanties hij bereid was te geven om het welzijn van de drie honden te waarborgen”. Uit de bestreden beslissing en de stukken van het dossier blijkt “dat verwerende partij wel degelijk de situatie van de drie kwetstieuze honden onderzocht heeft” en dat verzoeker “totaal geen inzicht heeft in de gezondheidstoestand van zijn honden, dat hij onvoldoende ondernomen heeft om de gezondheid en het welzijn van de honden te vrijwaren en dat hij niet aangeeft hoe hij de gezondheid van de drie honden in de toekomst zal vrijwaren. De situatie waarin de dieren verkeerden was uiterst schrijnend. Dit wordt toegegeven door [verzoeker] zelf. In die omstandigheden kan de beslissing van verwerende partij niet als manifest onredelijk beschouwd worden”.

Beoordeling

11. De uiteenzetting van het middel spitst zich op het eerste gezicht toe op het onredelijk of disproportioneel karakter van de bestreden beslissing.

12. Een schending van het redelijkheidsbeginsel (of van het proportionaliteitsbeginsel dat er een bijzondere toepassing van is) als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur, veronderstelt dat de overheid bij het nemen van de beslissing onredelijk heeft gehandeld, met andere woorden dat zij de haar

toegekende discretionaire beoordelings- of beleidsvrijheid onjuist heeft gebruikt. Van een schending van het redelijkheidsbeginsel (en van het proportionaliteitsbeginsel) kan slechts sprake zijn wanneer een beslissing, waarvan is vastgesteld dat ze berust op deugdelijke grondslagen, inhoudelijk dermate afwijkt van het normale beslissingspatroon of, nog, er een zodanige wanverhouding bestaat tussen die motieven en de inhoud van de beslissing, dat het niet denkbaar is dat een andere zorgvuldig handelende administratieve overheid in dezelfde omstandigheden tot die besluitvorming zou komen of die beslissing zou nemen. De Raad van State is in de uitoefening van zijn wettigheidstoezicht enkel bevoegd om, desgevraagd, na te gaan of de administratieve overheid op grond van de juiste en correct beoordeelde feitelijke gegevens, in redelijkheid tot de bestreden beslissing is kunnen komen. Het komt de Raad van State evenwel niet toe zijn beoordeling in de plaats te stellen van die van de bevoegde administratieve overheid.

De Raad van State gaat bij de beoordeling van de redelijkheid of de proportionaliteit van de bestreden beslissing uit van de feiten zoals ze blijken uit de bestreden beslissing en waarvan verzoeker de onwettigheid niet heeft aangetoond, getoetst aan de door verzoeker in het middel aangevoerde argumenten die volgens verzoeker doen blijken dat de bestreden beslissing het redelijkheids- of proportionaliteitsbeginsel miskent.

13. Een middel dat in een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangebracht moet, om als ernstig te kunnen worden aangemerkt, dermate duidelijk zijn dat het bij eerste lezing meteen aannemelijk is dat daarop een nietigverklaring kan worden gesteund, zonder dat een doorgedreven onderzoek van het middel noodzakelijk is. In een schorsingsprocedure die zoals de huidige is ingeleid bij uiterst dringende noodzakelijkheid, is zulks des te meer het geval, omdat het onderzoek van de Raad van State in die procedure uiterst snel moet kunnen verlopen.

14. Eens een dier in beslag is genomen, dient het een bestemming te krijgen, zoals voorzien in artikel 42, §2 van de dierenwelzijnswet. De mogelijkheden zijn het al dan niet tegen waarborgsom teruggeven aan de eigenaar, het verkopen, het in volle eigendom geven aan een natuurlijk persoon of een rechtspersoon, het slachten of het zonder verwijl doden.

15. De motieven van de bestreden beslissing zijn op het eerste gezicht gebaseerd op de vaststellingen weergegeven in het proces-verbaal, de verslagen van de dierenarts en de verklaringen van verzoeker. Hieruit blijken inbreuken op de dierenwelzijnswet, die op het eerste gezicht op geen enkele wijze worden weerlegd door verzoeker. Deze inbreuken volstaan in principe om te besluiten om de dieren in volle eigendom aan het asiel te geven.

16. De bewering van verzoeker dat de drie honden die hij terug wil, niets mankeren en dat zij zich in goede omstandigheden bevonden, wordt, op het eerste gezicht, tegengesproken door de vaststellingen in het proces-verbaal over de levensomstandigheden van de honden die zich binnen bevonden. De algemene toestand wordt, volgens een eerste lezing, beschreven als benches met sterk vervuild krantenpapier en uitwerpselen. Uit het verzoekschrift van verzoeker kan op het eerste gezicht niet opgemaakt worden over welke drie honden het juist zou gaan. Volgens de nota van de verwerende partij betreft het de honden Rino, Floris en Goliath. Uit het verslag van de dierenarts blijkt dat de teckel Rino ontstoken oren, een onverzorgde vacht, een beetje tandsteen en langere nagels heeft. De hond Floris heeft “lange nagels, patella los beiderzijds, tandsteen” en is “magerder”. De hond Goliath heeft klitten, een onverzorgde vacht en tandsteen en is “magerder”. De verslagen van de dierenarts en het proces-verbaal spreken de bewering van verzoeker dat deze honden zich in goede omstandigheden bevonden en niets mankeren bijgevolg op het eerste gezicht tegen. De dierenarts besluit op grond van die vaststellingen dat de honden niet de nodige algemene en medische verzorging kregen, dat de honden lijden aan tal van aandoeningen die langdurige opvolging en behandeling vereisen en dat er geen of onvoldoende tijd en aandacht is gespendeerd aan het socialiseren van de honden.

17. In tegenstelling tot wat verzoeker uiteenzet, verduidelijkt de bestreden beslissing op het eerste gezicht waarom een teruggave, zelfs van een klein aantal dieren, onverantwoord zou zijn. Uit de vaststellingen blijkt dat verzoeker geen inzicht zou hebben in de gezondheidstoestand van de honden, dat hij onvoldoende zou ondernomen hebben om de gezondheid en het welzijn van zijn honden te vrijwaren, dat hij niets zou ondernomen hebben om het aantal dieren te verminderen of toename te vermijden, dat hij zou menen dat aan erfelijke afwijkingen en ouderdomskwalen niets dient te gebeuren en dat hij niet aangeeft hoe hij de gezondheid van de honden die hij terug wil zal vrijwaren. De verwerende partij kon hieruit, op het eerste gezicht, besluiten dat de feiten ernstig zijn en dat verzoeker zich hiervan weinig bewust is.

18. De beweringen van verzoeker omtrent de verzorging van de honden en het voldoen aan hun behoeften wordt, op het eerste gezicht, niet ondersteund door het administratief dossier. Uit geen enkel stuk blijkt dat de gedane vaststellingen voor deze drie honden niet zouden gelden. Verzoeker beweert wel maar toont, op het eerste gezicht, niet aan dat er redenen waren om een onderscheid te maken tussen de dieren binnen en buiten.

19. Het blijkt dat verzoeker bij het verhoor werd gevraagd welke acties hij zou ondernemen als hij de drie honden terugkreeg om hun welzijn te garanderen en hun leefomgeving te verbeteren. Verzoeker betwist de inhoud van het verslag van het verhoor niet. De bewering dat verzoeker in de toekomst zou kunnen voorzien in de fysiologische en ethologische behoeften doet, op het eerste gezicht, geen afbreuk aan de gedane vaststellingen.

20. In tegenstelling tot wat verzoeker uiteenzet werd, op het eerste gezicht, met zijn verklaring rekening gehouden. Deze wordt weergegeven in de bestreden beslissing en leidt onder meer tot het besluit dat verzoeker geen inzicht heeft in de gezondheidstoestand van de honden en dat hij te weinig heeft ondernomen om de gezondheid en het welzijn van de honden te vrijwaren.

21. De vermelding dat verzoeker liever niet opdraait voor de kosten, wordt weliswaar vermeld in de bestreden beslissing maar is op het eerste gezicht niet het enige laat staan het dragende motief van de bestreden beslissing. De kritiek hierop van verzoeker kan niet ernstig worden bevonden.

22. De uiteenzetting van verzoeker toont, op het eerste gezicht, niet aan dat de verwerende partij de grenzen van de redelijkheid zou zijn te buiten gegaan door de bestreden beslissing te nemen en te besluiten dat teruggave niet mogelijk was, zelfs niet voor een klein aantal dieren. Het feit dat de stallen werden afgebroken en dat hij na inbeslagname vrijwillig afstand heeft gedaan van het merendeel van de dieren weerlegt, op het eerste gezicht, de vaststellingen niet, noch toont dit op het eerste gezicht aan dat de bestreden beslissing buiten proportie is.

23. Verzoeker toont op het eerste gezicht niet aan dat de feiten niet zorgvuldig werden vastgesteld of dat de appreciatie daarvan door de verwerende partij niet met de vereiste zorgvuldigheid zou zijn gedaan of dat de bestreden beslissing de grenzen van de redelijkheid overschrijdt.

24. Het middel is niet ernstig.

VI. Conclusie

25. Er is niet voldaan aan één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn om een vordering bij uiterst dringende noodzakelijkheid te kunnen inwilligen. Die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

VII. Voorlopige maatregelen

26. De verwerping van de hoofdvordering brengt de verwerping mee van alle bijkomstige vorderingen tot het opleggen van voorlopige maatregelen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vorderingen.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op een rolrecht van 200 euro, een bijdrage van 24 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad van State wordt de identiteit van verzoeker niet bekendgemaakt.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van drie februari tweeduizend drieëntwintig, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Pierre Lefranc,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	

Elisabeth Impens,	griffier.
-------------------	-----------

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Pierre Lefranc